

Møde Miljø- og Fødevarerudvalget & Den Danske Dyrlægeforening onsdag d. 28. februar 2018

Krav til opretholdelse af vort nuværende EU referencelaboratorium vedrørende fiskesygdomme
v/ Professor Niels Jørgen Olesen, DTU Veterinærinstituttet

Flokmedicinering hos svin. Hvordan, hvorfor og konsekvens
v/ Dyrlæge Ken Steen Pedersen, Ø-Vet, Formand for DDDs Faggruppe Svin

Genundersøgelse hos hunde. Hvor langt er man kommet med at kunne bestemme hunderacer ved hjælp af genundersøgelser
v/ Dyrlæge Hanne Knude Palshof, Skibhus Dyreklinik, Formand for DDDs Faggruppe Familiedyr

Opretholdelse af EU referencelaboratoriet for fiskesygdomme i Danmark

v/ Professor Niels Jørgen Olesen, DTU Vet

EU har 46 aktive EU Reference Laboratorier og heraf er de 19 tilknyttet dyresundhed. Danmark huser én af disse- nemlig EU Referencelaboratoriet for Fiskesygdomme der ligger ved DTU Veterinærinstituttet. Laboratoriets væsentligste funktion er at harmonisere overvågnings- og diagnostiske metoder i Europa og at have et stående beredskab for påvisning og karakterisering af smitsomme fiskesygdomme.

Som den hurtigst voksende animalske produktion i verden med 8-10 % årlig stigning over de sidste 30 år og med over 600 forskellige arter der opdrættes er der et meget stort behov for forskning og udvikling i forebyggelse og bekæmpelse af smitsomme sygdomme i akvakultur. Således er sygdomme én af de væsentligste flaskehalse for en bæredygtig udvikling af sektoren. Danmark som ligger blandt verdens 10 førende lande for eksport af fisk og fiskeprodukter og er førende eksportør af dambrugsteknologi har således meget stor gavn af at have EURL funktionen- og være i front på området. En betydelig del af de regelsæt der anvendes verden over for overvågning og bekæmpelse af fiskesygdomme er således udviklet i Danmark.

Det daværende Statens Veterinære Serumlaboratorium, Århus Afdeling, blev allerede i 1994 udpeget til funktionen på baggrund af den ekspertise der lå på laboratoriet.

I forbindelse med fødevarerministeriets konkurrenceudsættelse af det danske veterinære beredskab og som følge af DTUs tab af dette er Veterinærinstituttet nu under afvikling efter 110 års virke. Alle de nationale referencelaboratorier for dyresundhed og medfølgende forpligtigelser overgår dermed til KU/SSI, og som følge heraf er tæppet blevet trukket væk under EU Referencelaboratoriet for fiskesygdomme der ikke kan flytte med. Danmark har således en stor risiko for at miste funktionen og en meget betydelig forskning relateret hertil med mindre der findes alternative løsninger. Som en foreløbig redningsaktion er DTU Vet's enhed for fiskesygdomme nu flyttet over i DTU Aqua og der pågår forhandlinger med KU/SSI om en løsning så de nationale funktioner inden for akvakulturområdet forbliver på DTU og kompetencerne og Danmarks international førende position på området kan bibeholdes.

På mødet med miljø- og fødevarerudvalget vil nogle af de opgaver og funktioner vi udfører som EURL for fiskesygdomme blive vist.

Flokmedicinering hos svin – hvordan, hvorfor og konsekvens?

v/ Dyr læge Ken Steen Pedersen

Når grise bliver syge, skyldes det meget ofte en infektion. Det er dyrlægens opgave at beslutte, om antibiotika er nødvendigt som behandling eller ej. Bagefter overvejes, hvilket middel, dosering og hvor lang tid dyrene skal medicineres. Til sidst besluttes, om medicinen skal tildeles som en indsprøjtning af enkelte dyr eller gennem munden via foder eller drikkevand. Når flere grise er syge samtidig, så behandler vi en gruppe af dyr, også kaldet flokmedicinering. Det kan være en enkelt sti eller flere stier med alt fra 2 til 500 eller flere grise. Behandling af en hel besætning sker under normale forhold aldrig.

De nye regler i regi af Veterinærforlig 3 giver desværre mulighed for helt ned til hhv. 6 og 9 årlige dyrlægebesøg i hhv. slagtesvine- og sobesætninger, hvis der anvendes flokmedicinering. Den Danske Dyr lægeforening har lavet en rundspørge til repræsentanter for seks store svinepraksis i Danmark. Langt de fleste svinepraktiserende dyrlæger mener, at de nye regler er u hensigtsmæssige, da 12 årlige besøg er nødvendigt for, at dyrlægen har tilstrækkeligt kendskab til besætningen og dermed kan ordinere medicin på en forsvarlig måde, hvad enten det er til flokmedicinering eller til enkelt dyr. Dyr lægerne forklarer, at de vil miste følingen med sundhed og sygdom i besætningerne med de nye regler. Dels fordi dyrlægen ikke længere kan se resultatet af en behandling ordineret ved seneste besøg, og dels fordi dyrlægens rådgivning og uddannelse af besætningens medarbejdere vil miste kontinuitet med risiko for alvorlige konsekvenser for sundhed og dyrevelfærd. Langt de fleste adspurgte dyrlæger oplever ofte, at besætningens medarbejdere ikke bruger det af dyrlægen anviste antibiotikum, den anviste dosering eller skifter antibiotikum uden at konsultere dyrlægen først, når der flokmedicineres. Disse fejl vil med de nye regler få lov at køre i længere tid, før de kan rettes op af dyrlægen. Derfor forventer dyrlægerne også flere behandlinger med mangelfuld virkning og høj risiko for, at tegn på resistens ikke bliver opdaget rettidigt. Hovedparten af dyrlægerne forventer da også, at medicinforbruget vil stige som følge af de nye regler, og alle mener, at det vil gøre det sværere at sænke medicinforbruget. Den kommende udfasning af zinkoxid mener dyrlægerne også vil sætte medicinforbruget under pres, især hvis dyrlægen ikke har mulighed for at komme ofte i besætningen og rådgive om foder, behandling, pasning og opstaldning. I langt de fleste besætninger er dyrlægen stort set den eneste eksterne rådgiver, der kommer jævnligt i besætningen og spiller derfor en afgørende rolle, ikke kun i forhold til sygdomsbehandlinger, men også i forhold til dyrevelfærd.

Kontakt: Specialdyrlæge Ken Steen Pedersen, Øvet, Formand for DDDs Faggruppe Svin.
ken@oevet.dk Telefon: 3057 6336

Genundersøgelse af hunde.

Hvor langt er man kommet med at kunne bestemme hunderacer ved hjælp af genundersøgelse?

v/ Dyr læge Hanne Knude Palshof

Siden ikrafttrædelsen af Hundelovens raceforbud i 2010 og til august 2017 er i alt 552 hunde blevet aflivet (Miljø- og Fødevareministeriet, 2017), hvilket dog kun inddrager de sager, der er indberettet til politiet. Hvis der er tvivl om, hvorvidt en hund tilhører en race omfattet af raceforbuddet eller en blanding heraf, kan politiet stille krav om, at ejeren dokumenterer hundens race. Hvis det ikke umiddelbart lader sig gøre, kan politiet fjerne hunden fra dens ejer og sætte den i pension, hvorefter ejeren inden for en frist fastsat af politiet skal bevise, at der ikke er tale om en forbudt race eller blanding heraf.

En troværdig stamtavle har været eneste praktiske mulighed for at dokumentere en given hunds oprindelse. Hvis en stamtavle ikke har eksisteret, er afgørelser truffet udelukkende på baggrund af politiets vurdering af mistænkte hundes udseende. Det er en yderst problematisk praksis, da flere studier viser, at visuel bedømmelse ikke er korreleret til valid racebestemmelse (Voith et al., 2013). American Staffordshire Terrier (Amstaff) er den race, der var mest populær blandt de forbudte hunderacer, da Hundeloven blev indført (Betænkning om farlige hunde, 2010). Mange af de hunde der mistænkes i henhold til hundeloven er blevet vurderet til at være amstaff-blandingshunde.

Ny forskning på Københavns Universitet har valideret brug af DNA test på skandinaviske hunde, og viser at både ren-racede og blandingshunde kan racebestemmes herunder amstaff-blandingshunde. Den anvendte teknologi kan detektere race-indhold ned til 12.5%, hvilket svarer til oldeforælder-niveau. Hundeloven angiver ikke specifikt, hvor stor en andel af de forbudte hunderacer, der må være til stede i en blandingshund. –Men en andel på 12.5% vurderes at være en lav nok detektionsgrænse til, at der er meget lidt uønsket ”racepræg” til stede i blandingshunden (Fredholm et al., 2018).

Den Danske Dyr lægeforening er generelt imod Hundelovens raceforbud og den omvendte bevisbyrde. Med de overbevisende forskningsresultater fra Københavns Universitet, håber DDD, at administrationen af Hundeloven (VEJ nr. 9956 af 23/09/2016) kan ændres således, at DNA test accepteres som bevis for race, og at en nedre detektionsgrænse for race på 12.5% kan accepteres for racer omfattet af raceforbuddet.

Ligeledes håber DDD, at der i vejledningen vil blive indført retningslinier for, hvor længe tvangsfjernede hunde må sidde interneret, mens en sag er under behandling.

Kontakt: Dyr læge Hanne Knude Palshof, Skibhus Dyreklinik, Formand for DDDs Faggruppe Familiedyr. hanne.palshof@gmail.com, Telefon: 21 69 03 12

Referencer:

Miljø- og Fødevareministeriet (2017). Miljø- og Fødevareministerens besvarelse af spørgsmål nr.10 til L.56. København.
Voith, V.L., Trevejo, R., Dowling-Guyer, S., Chadik, C., Marder, A., Johnson, V. & Irizarry, C. (2013). Comparison of Visual and DNA Breed Identification of Dogs and Inter-Observer Reliability. American Journal of Sociological Research, 3(2), pp. 17–29.
Fredholm, M., Pedersen, L., Laursen, M.G., Sandøe, P. Brug af DNA-markører til at bestemme, om en hund tilhører en forbudt race. Dansk Veterinærtidsskrift. 101 årgang, nr. 03/2018, s. 26-28